

به‌شیک‌ی بچووک له و زانیاریانه‌ی که "اطلاعات" ی سوپای پاسداران له کاتی خهباتی شاخ دا له سه‌ر هیزی پېشمه‌رگه کوک‌ردوونه‌ته‌وه .
www.peshmergekan.com

پېشمه‌رگه‌کان: دواى تېپه‌رینی ده‌یان سال، جار و باره له بیره‌وه‌ریی ئه‌فراډی رېژیم دا، یان به شیوه‌ی "اطلاعات" ی کات به‌سه‌ر چوو هیندیگ نووسراوه له باره‌ی هیزی پېشمه‌رگه‌ی کوردستان و ئه‌حزابی کوردی رۆژه‌لاتی به گشتی و حیزبی دیموکراتی کوردستانی تیران به تایبه‌تی بلاو ده‌بنه‌وه که جیی سرنجن.

په‌کێک له‌م کوومه‌له نووسراوانه‌ی که تازه له ماله‌په‌ری " مرکز سناد تحقیقات دفاع مقدس" دا بلاو بوته‌وه، کاری چه‌ند مانگی دام و ده‌زگای زانیاریی سوپای پاسدارانه که له پارێزگای ئورمیه کاری له سه‌ر کردووه و هیندیگ زانیاریی له سه‌ر مه‌سیر و شوینی هات و چوو و مانه‌وه‌ی پېشمه‌رگه کوک‌راونه‌ته‌وه خراونه‌ته‌وه ئیختیار هیزه‌کانیان. ئه‌و زانیاریانه ده‌گه‌رینه‌وه بو ساله‌کانی ۶۷/۱۳۶۶ به‌لام وادیاره رېژیم دیسان به‌و په‌یامه‌ی حدکا له نه‌ورۆزی ئه‌مسال دا نیگه‌رانه له‌وه‌ی هه‌مان شیوه خهبات درێزه‌ی هه‌بی. هه‌ر ئه‌وه‌ی وه‌ک له خودی نووسراوه‌که‌ش دا نه‌یانشاردوته‌وه.

به‌شیک له‌و زانیاریانه هه‌ر له بنه‌ره‌ت را درۆن، شوینه‌کانی تیکه‌ل کراون و نوسه‌ر زۆر ناوچه‌که‌ی نه‌ناسیوه به‌لام به‌شیکیشیان ده‌قیقن و دیاره که جاسووس و سیخوره‌کان کاری خۆیان کردووه.

ئه‌وه‌ش له کاتێک دا که هه‌ر له‌م رۆژانه دا رېژیم کتیبیکی به‌ دژی حدکا نووسیوه.

ده‌قی نووسینه‌که وه‌ک خۆی

مسیر تردد گروهک های مسلح غیرقانونی در آذربایجان غربی

26 فروردین 1395 -

شهید باقری : اطلاعات، هدف واسطه نیست، بلکه خود هدف اصلی است.

داشتن اطلاعات صحیح از دشمن شرط اصلی و پایه ای برای کسب پیروزی در صحنه نبرد می باشد و گویی طرفی که اطلاعات کافی از وضعیت دشمن مقابل خود ندارد، همچون فرد نابینایی است که با وجود قدرت بدنی، ناتوان از بکار بردن صحیح نیروی خویش می باشد و آنکه دارای اطلاعات کافی است، به اتکا اطلاعات صحیح توان مضاعفی در صحنه نبرد پیدا می کند.

همچنین سختی فعالیت های اطلاعاتی و کسب اطلاعات، خود کمتر از درگیری های صحنه نبرد نمی باشد. در کنار سختی های فعالیت‌های اطلاعاتی، پرسنل اطلاعاتی با اسارت، شکنجه و کشته شدن در غربت روبرو می باشند. در عین حال نتیجه کار پرسنل اطلاعاتی و سهیم شدن در پیروزی رزمندگان، شیرینی خاصی دارد که موجب می شد نیروهای اطلاعاتی در دوران جنگ تحمیلی این بخش را برای حضور خود انتخاب نمایند.

برای انجام یک عملیات چند روزه در دوران دفاع مقدس و ارائه چند صفحه گزارش از وضعیت دشمن، ماه ها نیروهای اطلاعاتی کار شبانه روزی و طاقت فرسایی انجام می دادند و به همین لحاظ در ارزش گذاری فعالیت های نظامی، ارزش تلاش برای کسب اطلاعات را بالاتر از درگیری های صحنه نبرد دانسته اند. چرا که موفقیت و شکست یک عملیات کاملا وابسته به اطلاعات کسب شده از وضعیت دشمن می باشد و جدا از پیروزی عملیات، جان بسیاری از رزمندگان نیز به اطلاعات کسب شده از سوی نیروهای اطلاعات عملیات وابسته بود. چرا که

مبنای طرح ریزی عملیات و حرکت هرکدام از یگان های رزم، اطلاعات ارائه شده از سوی نیروهای اطلاعات عملیات بود.

به منظور آشنایی خوانندگان جوان تارنمای دفاع مقدس با فعالیتهای پرسنل اطلاعاتی در دوران دفاع مقدس، گزارش اداره کل اطلاعات استان آذربایجان در خصوص جزئیات مسیرهای تردد عناصر گروه‌های مسلح مخالف نظام و محل‌های ورود آنان به داخل کشور با برخی توصیه‌ها و توضیحات ضروری، که نتیجه ماه‌ها بررسی و تعقیب گروهک‌های مسلح در شمال غربی کشور در سالهای 67-1366 بوده است، به شرح زیر درج و منتشر می‌گردد:

مسیر تردد گروهک‌های مسلح غیرقانونی در استان آذربایجان غربی

1. سردشت:

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی سردشت

مناطق استحفاظی این شهرستان عمدتاً محل تردد نیروهای حزب دمکرات بوده که تا به حال از آنها استفاده کرده، به احتمال قوی از این به بعد نیز از این مسیرها استفاده خواهند کرد. (الف) محل تردد هیز کیارنگ از مقر سونه از مسیر اصلی سنگی توژال گذشته و به پشت روستای کانی‌زرد (شمال غربی سردشت) می‌رسد و از آنجا به دو مسیر شمال و جنوب تقسیم می‌شود.

نمایی از روستای کانی زرد

ب) مسیر تردد افراد هیز زمزیران - که هم‌اکنون در منطقه‌ی مارد و رزگه‌ی عراق مستقر می‌باشند - از مسیر دشت ساوان به طرف منطقه‌ی جانداران و چولان است و آنان از آن‌جا به طرف منطقه‌ی پشت روستاهای نستان، سیسر، زمزیران (در شمال شرقی سردشت و در محدوده محور سردشت - مهاباد) می‌روند.

ج) مسیر تردد پیش‌مرگان پل سردشت «کومله» که مقر اصلی آن در خندکه‌ی عراق قرار دارد.

از مقر فوق به سمت مارد و رزگه‌ی عراق است و سپس به دو مسیر اصلی تقسیم می‌شود:

1. از سمت سونه به توژال در شمال غربی سردشت و سپس همران و از آن‌جا به کولوسه بالا و پایین (در جنوب سردشت) و بعد سیسر (در شمال شرقی سردشت).
2. از سمت آواتان به دوله تو و از آن‌جا به اغلان (در شمال شرقی سردشت) و سپس کژال و در نهایت سی‌سر.

نمایی از روستای آواتان

2. پیرانشهر:

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی پیرانشهر

ضد انقلاب برای ورود و تردد به این منطقه از چند مسیر متفاوت استفاده می‌کند که به این شرح است:

- (الف) از سینموکه به پشت‌آشان، قرقاقو و سپس به شیخ‌آیش و شیخ‌شرو (مابین دو قنديل)
- (ب) از روستای پشت‌آشان به گوریستو سپس به سوه (گمرک هیز قنديل در سال 1366) که از این سه راه جدا تشکیل می‌شود که این راه‌ها به شمال غربی مهاباد ختم می‌شوند.
- (ج) سینموکه به تاتی 2 سپس به ارتفاع مهم و سوق‌الجیشی شرگه و به دره‌ی زویان (دول زویان).
- (د) از مسیر دره‌ی زویان به روستای کاولان و سپیکان (در جنوب مهاباد و شمال شرقی سردشت).

چهار مسیر فوق به 5 دره‌ی مهم در داخل منطقه ختم می‌شود که عبارت‌اند از:

1. دره‌ی حاج ابراهیم.
2. بادین‌آباد.
3. آبخورده و ترکش.
4. دره‌ی زویان.
5. خدرآباد که 4 ماه اول سال به دلیل زیادی آب فقط از 3 مسیر بسیار محدود زیر می‌توانند عبور کنند که می‌توان با نیرویی کم راه ضد انقلاب را مسدود کرد.
1. پل روستای هنگ‌آباد (در جنوب غربی پیرانشهر).
2. جنب روستای کانی‌سیب (در جنوب مهاباد).
3. جنب روستای باوله (در جنوب غربی مهاباد).

پیشنهاد:

در مسیرهای تردد و ورود ضد انقلاب به منطقه‌ی پیرانشهر سه ارتفاع مهم سوق‌الجیشی و استراتژیک وجود دارد که علاوه بر ناامن کردن مقر دفتر سیاسی، مراکز عمده‌ی گروهک به کلیه‌ی دره‌ها و مسیرهای تردد، تسلط کامل دارد. از طرفی، راه تدارک تردد ضد انقلاب را تا 90

درصد مسدود می‌کند که لازم است در این ارتفاعات پایگاه ایجاد شود که این ارتفاعات به ترتیب اهمیت عبارت‌اند از: 1. شرگه. 2. قندیل. 3. کانی‌زرد.

نمایی از ارتفاع قندیل در پیرانشهر

3. ارومیه:

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی ارومیه

مسیر تردد حزب دمکرات: تیم‌های 10 نفره‌ی حزب برای اجرای عملیات‌های ایزدایی از مسیرهای زیر به اطراف ارومیه اعزام می‌شوند.

الف) مسیر ترکیه: از مقر ثابت حزب دمکرات در نوار مرزی ترکیه، رو به روی روستای وارگنم ترکیه حرکت کرده، از طریق روستای پاگنگ ترکیه در جنوب منطقه‌ی مرزی سرو در شمال غربی ارومیه وارد خاک ایران می‌شوند.

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی سرو

ب) مسیر عراق: مسیر ورود نیروهای حزب دمکرات از عراق از طریق منطقه‌ی خاکرک عراق به منطقه‌ی بیلاقی نوار مرزی ترکیه - ایران - عراق است و آنان از محلی به نام سرکم پشت ارتفاعات دالانپر در نقطه‌ی بالاتر از منطقه‌ی مرزی سرو در شمال غربی ارومیه وارد خاک ایران شده و از آنجا به هر روستایی که مأموریت داشته باشند حرکت می‌کنند.

نمایی از شهر سرو

4. نقشه:

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی نقده

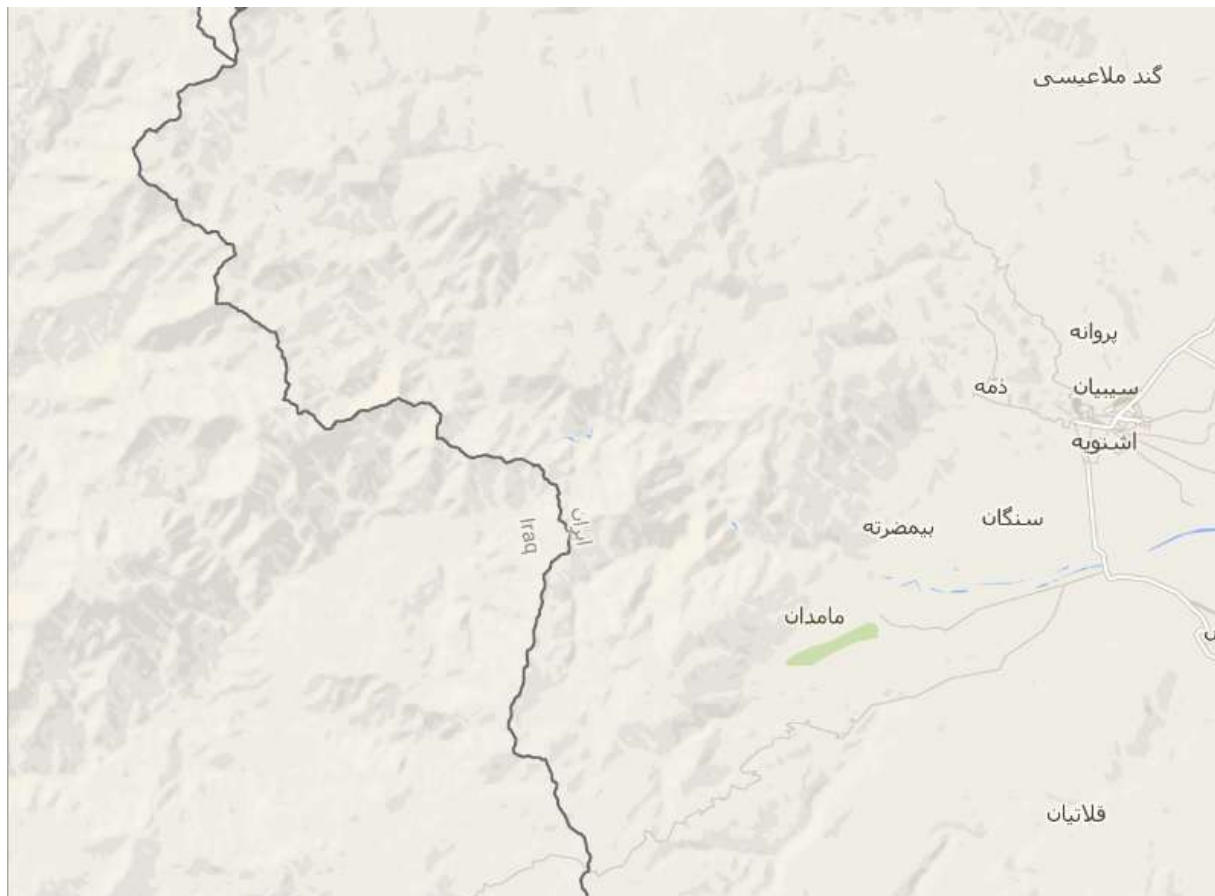

با توجه به سازماندهی جدید سال 1366 که در تشکیلات حزب دمکرات به وجود آمده است، نیروهای هیز قندیل پیرانشهر و دمدم نقده با یکدیگر ادغام شده، مالبند اسپه‌سنگ را تشکیل دادند که این مالبند دارای سه لک بوده که یک لک آن به منطقه‌ی نقده اختصاص یافته است و در اوایل سال 1366 نیروهای این مالبند از طریق نوار مرزی پیرانشهر از جمله ورودی‌های:

1. دره‌ی کهنه لاهیجان، 2. دره‌ی آبخورکه، 3. دره‌ی ترکش، 4. دره‌ی بیکوس (همگی در جنوب سردشت و محور پیرانشهر - سردشت)، وارد خاک ایران شدند. نیروهای ضد انقلاب در مواقع غروب در ارتفاعات این منطقه مستقر شده، و دیدبانی می‌کنند و پس از حصول اطمینان از وجود نداشتن کمین نیروهای اسلام و جمع‌آوری تأمین‌های جاده، از ارتفاعات پایین آمده، و از روی جاده‌ی آسفالته‌ی پسوه - مهاباد عبور کرده، و از شیار کوه‌های اطراف به سمت روستاهای مورد نظر تردد می‌کنند.

از جمله محل‌های اطراف ضد انقلاب در منطقه‌ی نقده عبارت است از:
الف) منطقه‌ی دشتی و کوهپایه‌ی پشت روستای گرگول بالا در غرب مهاباد که کوه قلعه‌تراش به آن مشرف بوده و منطقه‌ی وسیع است که نیروهای نظامی در این منطقه مستقر نیستند و کنترل آن نیز به‌سختی امکان‌پذیر می‌باشد.
ب) منطقه‌ی حلبی و کوئیک (در شمال غربی نقده و شرق اشنویه).
ج) منطقه‌ی شهر ویران (در حومه‌ی شمالی مهاباد): نیروهای نظامی در این منطقه نیز مستقر نبودند و ضد انقلاب به‌راحتی در این محل مانده، تردد و فعالیت می‌کند.

5. اشنویه:

نقشه ماهواره‌ای منطقه عمومی اشنویه

الف) مسیرهای ورود ضد انقلاب: در این منطقه تردد و ورود نیروهای حزب دمکرات پس از فصل زمستان و عمدتاً از اواخر اردیبهشت تا اواخر خرداد ماه انجام می‌شود که شامل مسیرهای: 1. دالانپر که در نهایت وارد روستای مرزی گلآزر در شمال غربی اشنویه می‌شود. 2. مسیر نازدارداغ که به روستای ذمه و بیمضرته در جنوب اشنویه ختم می‌شود. 3. مسیر گردنه‌ی ناویخان و ناویه که در امتداد رودخانه‌ی آدریا (گودار) وارد منطقه می‌شود. 4. کوه کلاشین: با عبور از چم کانی‌رش به روستای کانی‌رش در جنوب اشنویه ختم می‌شود. ضمناً، در بعضی مواقع عناصر حزب دمکرات برای ورود به این منطقه از مسیر گلآزر از توابع پیرانشهر نیز استفاده می‌کنند.

ب) مسیرهای تردد ضد انقلاب شامل روستای گلآز، میرآباد، درود، کانی‌رش، بیمضرته، ده شمس، گندویلا، ذمه، پوش‌آباد، نلیوان، شاهوانه، آغبلاغ، دوربه، شیخلان، کانی‌سرخ، بیژن‌آباد، حسن‌نوران، خانبلر، سرگیز، رهگرچی، خورشت و مسیرهای مربوطه می‌باشد. به انضمام مسیرهای رودخانه‌ی سیاه، کوه‌های گرده‌سور و برده‌رش و مسیر رودخانه‌ی قادر که همگی این روستاها در شمال، جنوب و غرب اشنویه قرار دارند. نیروهای ضد انقلاب دمکرات از روستاهای فوق، هم برای تدارکات و هم فعالیت‌های نظامی و تبلیغاتی استفاده می‌کنند.

6. بوکان:

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی بوکان

در سال جاری، نیروهای هیز 110 بیان همراه با نیروهای اربابای بانه و مالبند 2 سفز قرار بوده است که از مرز پیرانشهر وارد کشور شوند که نیروهای قنديل مسئول عبور نیروهای دیگر بوده‌اند. محل ورود، رودخانه‌ی نزدیک روستای ترکش بوده و به دلیل این‌که از طرف جمهوری اسلامی کمین‌گذاری شده بود، عبور از رودخانه غیر ممکن می‌نمود، ولی با توجه به جمع‌آوری کمین و نبود پایگاه، نیروهای حزبی از همان محل وارد مرز می‌شوند و تا روستای بانه‌سو آمده و از آن‌جا به منطقه‌ی مه‌باد نفوذ می‌کنند که به احتمال قوی بنا بر تجربیاتی که حزب در منطقه داشته است، (نبود پایگاه در مناطق فوق و کوتاه بودن مدت کمین) در سال آینده نیز از

این منطقه وارد کشور خواهند شد که لازم است در این خصوص سرمایه‌گذاری بیشتری انجام شود.

ضمناً مسیر اصلی حرکت ضد انقلاب از قلعه‌دیزه به زندان حزب و سپس کوهستان‌های قندیل به سمت دشت وزنه و از آنجا به گردینه، سپس احمد بریو و از آنجا به شیواوکان است که تنها راه حساس و مهم پل قلعه، تاسان و سیونی به سمت کنار چومل و جانداران و در نهایت گاکش می‌باشد که از اینجا هیز زمزیران جدا می‌شود و هیزهای پیشواک مهاباد و بیان بوکان و مالیند2 و هیز اربابا، بانه، هر کدام به منطقه‌ی خود خواهند رفت. ضمناً مسیرهایی که احتمالاً گردان 31 بوکان از آن استفاده کرده و خواهد نمود، بدین شرح است: حرکت از شهر پنجوین عراق به سمت ارتفاعات مقابل آن شهر و سپس ورود به خاک ایران.

7. سلماس:

نقشه ماهواره ای منطقه عمومی سلماس

حزب دمکرات؛ نیروهای هیز آگری به همراه تعدادی از بقایای هیز حاتم در منطقه‌ی شپیران حضور نظامی و فعالیت دارند و به روستاهای گریکان، قلعه‌رش بالا و پایین و اشناک و بروشخواران در شمال غربی سلماس تردد می‌کنند که پس از اجرای عملیات نظامی و ایدایی و تبلیغات در روستاها به داخل خاک ترکیه متواری می‌شوند.

در سال آینده با توجه به حضور تعدادی از نیروهای هیز آگری در روستاهای مرزی داخل ترکیه و همچنین حرکت‌هایی که اخیراً از سوی مسئولان هیز حاتم در خاک ترکیه برای اظهار وجود و برنامه‌ریزی به منظور فعالیت مجدد در منطقه مشاهده شده است، احتمال این چنین حرکت‌هایی با گستردگی بیشتر وجود دارد.

منبع: سند شماره 178977 مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از مدیر کل اطلاعات آذربایجان
غربی به فرماندهی قرارگاه حمزه سیدالشهدا(ع)، 6/1/1367.
: